

Tilintarkastajan raportti raha-automaattivastusten käytöstä

Olemme suorittaneet alla luetellut toimenpiteet, jotka koskevat Adoptioperheet ry:lle myönnettyjä ja selvitysvuonna 2016 suoriteperusteisesti käytettyjä raha-automaattivastuksia sekä avustuksen saajan niistä laatimia vuosiselvityksiä liitteineen. Tämä raportti koskee seuraavaa avustuskohdetta: Ay 3

Avustuksen saaja vastaa vuosiselvitysten laatimisesta valtionavustuksista yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen, AvA (1552/2016) annetun valtioneuvoston asetuksen ja STEAn antamien ohjeiden mukaisesti. Tämän lisäksi avustuksen saajan hallitus vastaa siitä, että raha-automaattivastukset on käytetty vuonna 2016 voimassa olleen lain raha-automaattivastuksista (1056/2001) ja avustuspäätöksen mukaisesti sekä kulut on kirjattu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti avustuskohteille.

Olemme suorittaneet toimeksiannon Kansainvälisen liitännäispalvelustandardin ISRS 4400 ”Toimeksiannot taloudelliseen informaatioon kohdistuvien erikseen sovittujen toimenpiteiden suorittamisesta” mukaisesti ottaen huomioon STEAn julkaiseman ohjeen ”tilintarkastajan tarkastusraportin täyttämistä”¹. Koska alla mainitut toimenpiteet eivät muodosta tilintarkastusstandardien mukaista tilintarkastusta, eivätkä yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaista yleisluonteista tarkastusta, emme ilmaise edellä mainittujen standardien mukaista varmuutta. Jos olisimme suorittaneet lisätoimenpiteitä tai tilintarkastusstandardien mukaisen tilintarkastuksen tai yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaisen tarkastuksen, tietoomme olisi saattanut tulla muita seikkoja, joista olisimme raportoineet teille.

Seuraavat erikseen sovitut toimenpiteet on suoritettu yksinomaan siksi, että STEA voisi niiden perusteella arvioida avustusten käytön asianmukaisuutta.

1. Saimme käyttöömmme avustuksen saajan laatimat raportoinnin kohteena olevat avustusten hanke- ja toimintokohtaiset kirjanpidot selvitysvuodelta, ja haastattelimme toiminnanjohtaja Elina Helmasta selvittääksemme
 - onko avustuksen saajan kirjanpito järjestetty siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata.

¹ Ohje tilintarkastajan raportista koskien yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen myönnettyjen valtionavustusten käyttöä. Ohje on saatavissa STEAn internetsivuilta.

Tilintarkastajan havainnot: Avustuksen saajan hanke-, investointi- ja toimintokohtainen kirjanpito on toteutettu seuraavasti:

Yhdistyksellä on hankepohjainen tulojen ja menojen kustannuspaikkalaskenta, joten tulot ja menot ovat jäljitettävissä luotettavasti.

2. Saimme käyttöömme avustuksen saajan työajankäytön hallintaa koskevan dokumentaation selvittääksemme²,
 - onko avustuksen saajan työajankäytön hallinta järjestetty siten, että eri toiminnoille ja hankkeille työskentelevien henkilöiden työpanoksen jakautuminen eri kohteille voidaan luotettavasti todeta.

Tilintarkastajan havainnot:

Työajankäyttö on järjestetty asianmukaisella tavalla Excel-taulukossa niin, että työpanoksen jakautuminen eri kohteille on voitu luotettavasti todeta.

3. Vertasimme vuosiselvityslomakkeissa raportoituja lukuja avustuksen saajan toiminto- ja hankekohtaiseen kirjanpitoon selvittääksemme
 - perustuvatko vuosiselvityslomakkeissa esitetyt toimintojen tai hankkeiden tuotot ja kulut kirjanpitoon kirjattuihin tuottoihin ja kuluihin.
 - täsmäävätkö vuosiselvityslomakkeissa esitetyt siirtyvät avustukset avustuksen saajan taseeseen merkittyihin siirtyviin avustuksiin.

Lisäksi haastattelimme toiminnanjohtaja Elina Helmasta selvittääksemme, onko edellä mainittujen hankkeiden ja toimintojen kustannuspaikoille kohdennettu niistä saadut tuotot ja muut vastaavaan tarkoitukseen myönnetyt julkiset avustukset (AvA 10 - 13 §).

Tilintarkastajan havainnot:

Avustuksen saajan vuosiselvityksissä esitetyt toimintojen ja hankkeiden tuotot ja kulut perustuvat kirjanpitoon kirjattuihin tuottoihin ja kuluihin. Avustuksen saajan toiminnanjohtajan mukaan avustettujen hankkeiden / toimintojen toteuttamisesta saadut tuotot on kirjattu avustuskohteille vähentämään avustuksella katettavia hyväksyttäviä kuluja.

² Tähän otetaan kantaa, mikäli avustetussa toiminnossa tai hankkeessa on työskennellyt henkilöitä, joiden työaika on kohdistettu myös muulle kuin avustetulle toiminnolle tai hankkeelle.

4. Suoritimme toiminto- ja hankekohtaisten kirjanpitojen osalta seuraavat toimenpiteet:

- vertasimme kirjanpitoon kirjattuja kuukausi- tai tuntipalkkoja työsopimukseen/palkkatietoihin ja varmistimme, että vähintään 15 % kunkin toiminnon tai hankkeen palkoista on kohdistettu voimassa olevien palkkatietojen ja toteutuneen työajankäytön hallinnan mukaisesti.
- laskimme eläkekulujen osuuden kirjanpitoon kirjatusta palkoista.
- laskimme muiden toiminnolle tai hankkeelle kohdistettujen henkilösivukulujen osuuden kirjanpitoon kirjatusta palkoista.

Tilintarkastajan havainnot:

Yleisavustuksen palkkakuluista tarkastettiin vähintään 15 % vertaamalla kirjanpitoon kirjattuja palkkakuluja voimassa oleviin palkkatietoihin. Tarkastetut palkat täsmäsivät voimassa oleviin palkkatietoihin.

Avustuskohteelle jyvitettyjen eläkekulujen ja muiden henkilösivukulujen osuus avustuskohteelle kirjatusta kokonaispalkoista oli Ay:n osalta 21,8 % Prosenttiosuus on laskettu yhteensä eläkekuluista ja muista henkilösivukuluista, koska ne ovat kirjanpidossa samalla kirjanpidon tilillä.

5. Suoritimme toiminto-, investointi- ja hankekohtaisten kirjanpitojen osalta alla mainitut toimenpiteet, jotka kattoivat vähintään 15 % kunkin hankkeen tai toiminnon kirjanpitoon kirjatusta muista kuluista kuin palkoista ja toimitilakuluista. Selvitimme valittujen kulujen osalta

- ovatko hankkeiden, investointien tai toimintojen kulut avustuksen käyttöaikana suoriteperusteisesti syntyneitä (AvA 15 §)
- ovatko hankkeiden, investointien ja toimintojen kustannukset avustuksen saajan ohjeistuksen (esim. taloussäännön) mukaisesti hyväksytyjä.
- sitä, että toiminnon, investoinnin tai hankkeen kuluiksi ei ole kirjattu poistoja, laskennallisia vuokra-arvoja, lainojen lyhennyksiä tai rahoituskuluja (AvA 10 §). Investointiavustusten osalta voidaan hyväksyä tietyin edellytyksin rahoituskuluja (AvA 13 §).

Lisäksi selvitimme vuosiselvityksessä eriteltyjen ulkopuolelta tehtyjen tavara- ja palveluhankintojen osalta

- ovatko kaikki tilikauden aikana tehdyt rinnakkaisorganisaatio³ hankinnat katteettomia (haastattelemalla)
- ovatko kaikki tilikauden aikana tehdyt yli 7 500 euron hankinnat olleet avustushakemuksen mukaisia.⁴

Tilintarkastajan havainnot:

Kunkin toiminnon ja hankkeen muista kuin palkka- ja toimitilakuluista tarkastettiin vähintään 15 % (edellä mainittujen kulujen yhteismäärästä). Tarkastetut tositteet oli kirjattu suoriteperusteisesti oikealle tilikaudelle ja ne oli hyväksytyt.

Kunkin avustuskohteen tilikohtaisen tuloslaskelman tarkastuksessa ei havaittu, että avustuskohteille olisi kirjattu poistoja, laskennallisia vuokra-arvoja, lainojen lyhennyksiä tai rahoituskuluja. Myös avustuksen saajan toiminnanjohtajan haastattelu tukee edellä mainittua havaintoa.

6. Haastattelimme toiminnanjohtaja Elina Helmasta selvittääksemme yleisavustuksen saajan osalta, ovatko kaikki yleiskulut katettu yleisavustuksella, ja muiden kuin yleisavustuksen saajien osalta selvittääksemme hankkeille ja toiminnoille kohdistettujen yleiskulujen ositusperusteita ja onko niiden kohdistamisessa noudatettu aiheuttamisperiaatetta.⁵

Tilintarkastajan havainnot:

Avustuksen saajalle on myönnetty yleisavustus. Toiminnanjohtajan mukaan avustuksen saaja on kattanut kaikki yleiskulut yleisavustuksella ja muulla varainhankinnalla

³ Rinnakkaisorganisaatioilla tarkoitetaan avustuksen saajan konserniin kirjanpitolain (1339/1997) 1 luvun 5.1 §:n ja saman luvun 6 §:n mukaan määräysvaltaan kuuluvia yhteisöjä riippumatta siitä, onko avustuksen saaja velvoitettu laatimaan konsernitilinpäätöksen. Tähän kuuluvat myös ns. konserniin kuulumattomat säätiöt, jos ne ovat osa avustuksen saajan toimintaa ja niistä on tehty hankintoja.

⁴ Avustushakemuksessa on erillinen kohta, jossa tulee perustella hankinnat ja ulkopuolelta ostettavat palvelut.

⁵ Mikäli avustuksen saaja saa erillistä yleisavustusta (Ay), ei hankkeille ja toiminnoille hyväksyttyä yleiskulujen osituksia. Yleiskuluista katso STEAn julkaisema "yleiskulujen kohdentamisen periaatteet ja soveltamisohje". Ohje vastaa sisällöltään RAYn julkaisemaa yleiskuluohjetta.

7. Selvitimme, onko hankkeissa ja toiminnoissa noudatettu julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä (mm. laki julkisista hankinnoista 348/2007) sekä RAYn antamaa ohjeistusta. Tätä tarkoitusta varten suoritimme seuraavat toimenpiteet:
- haastattelimme avustuksen saajan johtoa toiminnanjohtaja Elina Helmasta, selvittääksemme
 - Onko RAYn avustuskohteilla ollut tilikauden aikana hankintalain kynnsarvon ylittäneitä hankintoja
 - Selvitimme vuosiselvityslomakkeelta Ak- ja C-avustusten osalta, onko avustuksen saaja esittänyt yli 30 000 euron (ilman alv:tä) hankintoja samalta toimittajalta tilikauden aikana.⁶
 - Selvitimme edellä mainituissa kohdissa tietoomme tulleiden tavara-, palvelu- ja rakennusurakkahankintojen osalta seuraavien asiakirjojen olemassaoloa sekä tarkastimme ne: hankintailmoitus julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa (www.hankintailmoitukset.fi), tarjouspyyntö, hankintapäätös ja hankinnasta tehty sopimus.

Tilintarkastajan havainnot:

Yhdistyksellä ei ole kohtaan 7 liittyviä hankintoja

Raporttimme on tarkoitettu yksinomaan tämän raportin alussa mainittuun käyttöön, eikä sitä pidä käyttää muuhun tarkoitukseen. Tämä raportti koskee vain edellä yksilöityä vuosiselvityslomakkeita, eikä se koske Adoptioperheet ry:n tilinpäätöstä kokonaisuutena.

Helsingissä 24. toukokuuta 2017

Tilintarkastusrengas Oy

Matti Koskelainen HT

⁶ Kts. avustuskohtaisen vuosiselvityslomakkeen kohta 3 "erittelyt ulkopuolisista palveluista ja hankinnoista".